

Advies nr 17/2017 van 12 april 2017

Betreft: Conceptnota “uitrol van digitale meters in Vlaanderen” van de Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie (CO-A-2017-009)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie ontvangen op 13 februari 2017;

Gelet op het verslag van de voorzitter;

Brengt op 12 april 2017 het volgend advies uit:

De Commissie vestigt er de aandacht op dat er recent nieuwe Europese regelgeving inzake de bescherming persoonsgegevens werd uitgevaardigd: de algemene Verordening betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en de Richtlijn voor Politie en Justitie. Deze teksten verschenen in het Europese Publicatieblad van 4 mei 2016^[1].

De verordening, meestal GDPR (general data protection regulation) genaamd, is van kracht geworden twintig dagen na publicatie, nl. op 24 mei 2016 en wordt, twee jaar later, automatisch van toepassing: 25 mei 2018. De richtlijn voor politie en justitie moet via nationale wetgeving omgezet worden tegen uiterlijk 6 mei 2018.

Voor de Verordening betekent dit dat vanaf 24 mei 2016, en gedurende de termijn van twee jaar voor de tenuitvoerlegging, op de lidstaten enerzijds een positieve verplichting rust om alle nodige uitvoeringsbepalingen te nemen en anderzijds ook een negatieve verplichting, de zogenaamde "onthoudingsplicht". Laatstgenoemde plicht houdt in dat er geen nationale wetgeving mag worden uitgevaardigd die het door de Verordening beoogde resultaat ernstig in gevaar zou brengen. Ook voor de Richtlijn gelden gelijkaardige principes.

Het verdient dan ook aanbeveling om desgevallend nu reeds op deze teksten te anticiperen. En het is in de eerste plaats aan de adviesaanvrager(s) om hier rekening mee te houden in zijn (hun) voorstellen of ontwerpen. De Commissie heeft in onderhavig advies, in de mate van het mogelijke en onder voorbehoud van mogelijke bijkomende toekomstige standpunten, alvast gewaakt over de hoger geschetste negatieve verplichting.

---

^[1] Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)
Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=OJ:L:2016:119:TOC>
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?uri=OJ%3AL%3A2016%3A119%3ATOC>

I. INLEIDING

1. De Commissie ontving op 13 februari 2017 een adviesaanvraag van de Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie (hierna “de aanvrager”) over de conceptnota “uitrol van digitale meters in Vlaanderen” (hierna de “Conceptnota”).
2. Uit de toelichting blijkt dat deze Conceptnota werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 3 februari 2017.

II. CONTEXT VAN DE AANVRAAG

3. De afgelopen jaren startten de distributienetbeheerders proefprojecten op inzake slimme meters. VREG publiceerde in 2012 een mededeling¹ met betrekking tot de lopende proefprojecten.
4. In haar aanbeveling 04/2011 van 15 juni 2011² wees de Commissie op een aantal beginselen die zij van toepassing acht op de verwerking van persoonsgegevens via “smart grids” en/of slimme (gas, elektriciteit en water) meters.
5. De Commissie pleegde de afgelopen jaren herhaaldelijk informeel overleg met de toezichthouders (VREG, BRUGEL en CWAPE via het BEREC platform) en de distributienetbeheerders (EANDIS, INFRAX, SIBELGA en ORES). Wat de lokale energieleveranciers betreft werd in 2016 contact gelegd met de Europese federatie CEDEC.
6. De Europese Commissie publiceerde twee aanbevelingen waarin de betrokken actoren (de distributienetbeheerders) werden opgeroepen om een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (een zogenaamde Data Protection Impact Assessment of “DPIA”) te verrichten. Het gaat met name om de aanbeveling 2012/148/EU van de Europese Commissie van 9 maart 2012 inzake de voorbereiding van de uitrol van slimme metersystemen³, en de aanbeveling 2014/724/EU van de Europese Commissie van 10 oktober 2014 betreffende het model voor de privacyeffectbeoordeling van digitale netten en slimme metersystemen⁴.

---

¹ VREG, Mededeling van de VREG van 1 oktober 2012, met betrekking tot de testen (proefproject) die uitgevoerd worden met slimme meters, met een focus op data veiligheid & privacy, http://www.vreg.be/sites/default/files/mededelingen/mededeling_slimme_meters.pdf

² Aanbeveling 04/2011 van de Commissie van 25 juni 2011 over de na te leven beginselen bij smart grids en slimme meters, gepubliceerd op http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_04_2011_0.pdf

³ gepubliceerd op <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:073:0009:0022:NL:PDF>.

⁴ gepubliceerd op <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014H0724&from=EN>

7. Deze aanbevelingen werden gevolgd door een publicatie van een model ("template") voor het verrichten van een DPIA⁵, dat werd opgesteld door deskundigengroep 2 van de taskforce voor slimme netwerken van de Europese Commissie. De diverse versies van deze DPIA werden laatst voorgelegd voor advies aan de werkgroep artikel 29 in 2013⁶.

8. In de Vlaamse regelgeving werd sinds 2014 in artikel 4.1.22/2⁷ van het Vlaams decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid (hierna "het Energiedecreet")⁸ een basis gecreëerd⁹ voor de uitrol van slimme meters.

9. Tot op heden ontbreken op Vlaams vlak de uitvoeringsbesluiten voor zowel de uitrol van de slimme (elektriciteits- en gas)meter als voor het gebruik van de meterdata.

III. ONDERZOEK VAN ARTIKEL 4.1.22/2 van het Energiedecreet

10. Gelet op het feit dat de Conceptnota gebaseerd is op de in randnummer 8 vermelde bepaling van het Vlaams Energiedecreet, en dat de Commissie niet eerder werd gevraagd om een advies te verlenen over deze bepaling, onderzoekt de Commissie de voormelde bepaling in het Energiedecreet.

11. De Commissie stelt vast dat de paragrafen 1 en 4 van voormeld artikel 4.1.22/2 van het Energiedecreet zeer ruime bevoegdheden verlenen aan de Vlaamse Regering om essentiële elementen te bepalen, zoals (1) de partijen die toegang zullen krijgen tot de gegevens, (2) de doeleinden waarvoor de gegevens zouden kunnen worden gebruikt en (3) de regeling van de gevallen waarin een verplichte plaatsing van slimme meters wordt opgelegd.

---

⁵ <https://ec.europa.eu/energy/en/test-phase-data-protection-impact-assessment-dpia-template-smart-grid-and-smart-metering-systems>

⁶ Groep 29, Advies 07/2013 van 4 december 2013 betreffende het model voor de privacyeffectbeoordeling voor slimme netwerk en slimmetersystemen ("PEB-model"), opgesteld door deskundigengroep 2 van de taskforce voor slimme netwerken van de Commissie, gepubliceerd op http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2013/wp209_nl.pdf.

⁷ Dit artikel luidt als volgt : "*§ 1 De Vlaamse Regering bepaalt de situaties waarin de netbeheerder en de beheerder van een gesloten distributienet een digitale meter plaatsen.*

§ 2 In het geval dat een digitale meter wordt geplaatst, zorgen de netbeheerder en de beheerder van een gesloten distributienet ervoor dat de afnemer voldoende geïnformeerd en geadviseerd wordt over zijn rechten en plichten en het volledige potentieel dat de meter heeft, onder meer inzake het gebruik van de gegevens van de digitale meter en inzake de mogelijkheid voor de afnemer tot controle van zijn energieverbruik.

§ 3 De Vlaamse Regering bepaalt aan welke voorwaarden deze digitale meters moeten voldoen.

§ 4 De Vlaamse Regering bepaalt welke partijen voor welke doeleinden toegang krijgen tot welke gegevens uit digitale meters.

§ 5 De partijen die via dit decreet en zijn uitvoeringsbepalingen toegang krijgen tot de gegevens uit deze digitale meters, zorgen ervoor dat te allen tijde de dataveiligheid gegarandeerd wordt en voldaan wordt aan de privacywetgeving. "

⁸ B.S., 7 juli 2009, laatst gewijzigd bij het decreet van 27 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake energie

⁹ Door het Decreet van 14 maart 2014 houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de omzetting van de Richtlijn van de Europese Unie 2012/27/EU van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie en de toekenning van groenestroomcertificaten, warmte-krachtcertificaten en garanties van oorsprong

12. In het licht van artikel 22 Grondwet kan en dient de wetgever niet alle aspecten in verband met slimme meters te regelen. Evenwel bestaat er wel een vaste rechtspraak¹⁰ van het Grondwettelijk Hof en rechtsleer¹¹ dat stelt dat essentiële elementen zoals de categorieën van de verwerkte gegevens¹² en de doeleinden waarvoor ze kunnen worden gebruikt¹³ enkel door de wetgever kunnen worden bepaald.

13. Het bepalen van de gevallen van "plaatsingsplicht", dus de gevallen waarin de betrokkene de plaatsing van de slimme meter niet kan weigeren vormt eveneens een belangrijke inmenging in de persoonlijke levenssfeer. Nu blijkt dit element overgelaten aan de appreciatie van de Vlaamse regering. Volgens de Conceptnota wordt een slimme meter verplicht geplaatst in de volgende gevallen:

- nieuwbouw (+- 50.000/jaar),
  - verplichte metervervanging en ingrijpende renovatie (+- 120.000/jaar),
  - installatie van nieuwe decentrale productie-eenheden < 10 kVA (+- 15.000/jaar) waarbij ook de productiemeter op de digitale meetinrichting wordt aangesloten.
  - vervanging van bestaande actieve budgetmeters en plaatsing van nieuwe budgetmeters (+- 40.000 E en 28.000 G bestaande actieve meters)
  - bij bestaande prosumenten (+- 240.000 prosumenten)
- (...)

Zodra de digitale meter een bepaalde kritische penetratiegraad bereikt heeft, zullen de resterende Ferrarismeters versneld verplicht vervangen worden om niet nodeloos twee parallelle systemen te moeten onderhouden."

14. De Commissie is van oordeel dat naast de elementen in randnummer 12 de volgende basisprincipes duidelijk in het Energiedecreet moeten staan :

- het bepalen van de gevallen van de plaatsingsplicht;
- het bepalen van het beginsel dat de betrokkene de zeggenschap over zijn persoonsgegevens behoudt conform de diverse rechten en plichten voorzien door de GDPR, tenzij op basis van de gevallen en onder de voorwaarden en waarborgen die duidelijk door de wetgever zijn bepaald.

---

¹⁰ Zie onder meer Punt B.10.3 van GwH 14 december 2005, nr. 189/2005; punten B.19 en B.20 van GwH 14 juni 2006, nr. 94/2006; Punt B.6.2. van GwH 21 december 2004, nr. 202/2004 betreffende het beroep tot vernietiging van de wet van 6 januari 2003 betreffende de bijzondere opsporingsmethoden en enige andere onderzoeksmethoden, gesteld door de v.z.w. Ligue des droits de l'homme en anderen); putn B.42 van GwH 26 juni 2008, nr. 95/2008 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, ingesteld door de vzw «vluchtelingenwerk Vlaanderen » en door de vzw « Association pour le droit des Etrangers » en anderen).

¹¹ DE BOT, D. en DE HERT, P., Artikel 22 Grondwet en het onderscheid tussen privacyrecht en gegevensbeschermingsrecht. Een formele wet is niet altijd nodig wanneer de overheid persoonsgegevens verwerkt, maar toch vaak, CDPK, 2013, 366

¹² Zie randnummers 29 tem 33 van het advies 45/2013 van 2 oktober 2013 betreffende het Waals landbouwwetboek, Randnummer 26 van het advies 36/2011 van 21 december 2011 en randnummer 15 van advies 08/2005 van 25 mei 2005 betreffende het voorontwerp van wet betreffende de analyse van de dreiging

¹³ Zie randnummer 15 van advies 08/2005 van 25 mei 2005 betreffende het voorontwerp van wet betreffende de analyse van de dreiging en randnummer 26 van het advies 36/2011 van 21 december 2011.

- het bepalen van de waarborgen¹⁴ bij het toepassen van profilering, data mining en/of “big data” analyses op slimme metergegevens door Vlaamse of andere overheden (bvb fiscus, sociale zekerheid). De Commissie verwijst naar een eerder advies¹⁵ in het kader van de aanpak van de energiefraude, en 33 aanbevelingen inzake big data¹⁶.

IV . ONDERZOEK VAN DE CONCEPTNOTA

1. Naleven van de GDPR (“GDPR Compliance)

15. De conceptnota bevestigt het uitgangspunt van GDPR compliance van de “databeheerder”¹⁷..

16. De Commissie had liever het algemene uitgangspunt herhaald herzien, vermeld in de Europese Energie-efficiëntierichtlijn¹⁸ : *“indien, en voor zover, de lidstaten gebruikmaken van intelligente meetsystemen en slimme meters voor aardgas en/of elektriciteit”*, zij ervoor moeten zorgen *“dat de slimme meters en het dataverkeer worden beveiligd, en dat de privacy van de eindafnemer wordt beschermd, in overeenstemming met de Uniewetgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens en van de persoonlijke levenssfeer”*.

17. De Conceptnota viseert vooral het databeheer en de betrokken eindafnemer. De GDPR geldt echter voor alle verwerkingsverantwoordelijken en/of verwerkers in de energiemarkt of daarbuiten die persoonsgegevens van de slimme meters verwerken. De GDPR is dus niet enkel van toepassing op distributienetbeheerders, maar op alle relevante actoren die persoonsgegevens verwerken in verband met slimme meters, zoals de energieleveranciers¹⁹, derden die de slimme metergegevens krijgen om diensten aan te bieden, en overheden die de metergegevens kunnen verkrijgen teneinde hun wettelijke taken en bevoegdheden uit te oefenen, zoals de steden en gemeenten.

18. De GDPR voert nieuwe plichten en beginselen in die gelden voor voormelde actoren, zoals :

- de verantwoordingsplicht (“accountability”²⁰),

---

¹⁴ In het licht van de vereisten van transparantie van de wetgeving, proportionaliteit van de verwerking, en de vereiste om afdoende concrete waarborgen te voorzien om een maatschappelijk verantwoord gebruik van monitoring en data mining van slimmetergegevens te garanderen.

¹⁵ Zie het advies nr. 25/2016 van 8 juni 2016 betreffende het ontwerp van decreet “ tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft het voorkomen, opsporen, vaststellen en bestraffen van energiefraude”

¹⁶ CBPL, Big Data Rapport, 22 Februari 2017, <https://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/Big%20Data%20voor%20MindMap%2022-02-17%20nl.pdf>

¹⁷ Zie de passage *“De databeheerder waakt over de privacy en de veiligheid van de verzamelde data. Ze heeft een privacybeschermende rol, ziet er op toe dat ze conform de nieuwe Europese privacy verordening is (General Data Protection Regulation (GDPR)) en ze is verantwoordelijk voor een periodieke opmaak van een privacy impact assessment.”*

¹⁸ Artikel 9 2. b) Richtlijn 2012/27/EU van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van de Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2005/8/EG en 2006/32/EG.

¹⁹ Volgens de Conceptnota is er tussen het “Customer Energy Management System” en de energiedienstenleverancier (niet gereguleerde back-end) een tweewegcommunicatiekanaal.

²⁰ Artikel 5.2 GDPR

- de gegevensbeschermingseffectbeoordeling (of “data protection impact assessment”) ²¹ (zie de verwijzing naar “DPIA” hiervoor),
- het aanleggen van interne documentatie ²²,
- de beginselen van gegevensbescherming door ontwerp (“privacy by design”) ²³ en gegevensbescherming door standaardinstellingen (“privacy by default”) ²⁴. Deze beginselen impliceren dat alle actoren zullen dienen aan te geven of en hoe de standaardinstellingen van de slimme meter en nieuwe producten en diensten die hierop gebaseerd zijn privacybeschermend zijn. Dit beginsel heeft een impact op het standaard “dicht” staan van datapoorten voor derden, en de standaardinstellingen van de diverse applicaties die de betrokkene zal gebruiken (bv. submeters).

2. Nood aan duidelijkheid qua legitimiteit onder de privacywet voor alle afzonderlijke gebruiksdoelstellingen (verwerkingen van persoonsgegevens)

19. De conceptnota verwijst naar een discussie over de functionaliteiten van de slimme meters ²⁵. In de aanbeveling 04/2011 van de Commissie van 15 juni 2011 ²⁶ werd reeds een basisonderscheid gemaakt tussen de diverse functionaliteiten. Uit de conceptnota ²⁷ en de Europese reglementering ²⁸ blijkt reeds dat de doelstellingen voor het gebruik van de gegevens van slimme meters zeer divers zijn. Een aantal (legitieme) doelstellingen blijken echter niet uit de Conceptnota, zoals het heffen van diverse belastingen, waaronder de belasting op leegstand door de steden en gemeenten (zie hierna), en het gebruik van de gegevens voor wetenschappelijk onderzoek;

20. Dit onderscheid qua functionaliteiten is van belang teneinde tijdig een voldoende en correcte basis te voorzien onder artikel 5 privacywet en artikel 6 GDPR. Omwille van de duidelijkheid geeft de Commissie in bijlage een overzicht van een aantal relevante basissen voor rechtmatigheid van de verwerkingen onder artikel 6 GDPR.

---

²¹ Artikel 35 GDPR.

²² Artikel 30 GDPR.

²³ Artikel 25 GDPR.

²⁴ Artikel 25 GDPR.

²⁵ Pagina 5 van de conceptnota.

²⁶ Aanbeveling 04/2011 van de Commissie van 25 juni 2011 over de na te leven beginselen bij smart grids en slimme meters, gepubliceerd op http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_04_2011_0.pdf

²⁷ Pagina's 1 en 2 van de conceptnota

²⁸ Zie onder meer de Richtlijn 2012/27/EU van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van de Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2005/8/EG en 2006/32/EG

3. Continue opvolging van risico's verbonden aan de verwerking van slimme metergegevens

21. De nood om een risicoanalyse te verrichten van verwerkingen staat centraal in de GDPR²⁹. Het risico waarmee rekening moet worden gehouden is niet het risico verbonden aan de verwerkingsverantwoordelijke, maar veeleer dat voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. De overweging 75 van de GDPR bevat een aantal mogelijke gevolgen (risico's), waarvan er twee relevant zijn voor de verwerking van slimmemetergegevens : persoonlijke profilering en de verwerking van een grote hoeveelheid persoonsgegevens met gevolgen voor een groot aantal betrokkenen. Uit de GDPR volgt derhalve dat verwerkingen van persoonsgegevens in verband met slimme meters moeten worden opgevolgd als een "risico" voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. Dit is een uitermate belangrijk uitgangspunt, omdat het impliceert dat de diverse verantwoordelijken en actoren (Vlaamse overheid, databeheerders, distributienetbeheerders, evenwichtsverantwoordelijken, gegevensleveranciers, aggregatoren,...) een continue risico-opvolging ("risk based approach") dienen te verrichten waarbij continu de impact van de diverse verwerkingen op de rechten en vrijheden van de betrokkenen wordt opgevolgd. Deze risico-opvolging is de onderliggende basis voor de toepassing van de artikelen 32 (Beveiliging van de verwerking), 33 (Melding van een "data breach"³⁰ aan de toezichthoudende autoriteit), 34 (Mededeling van de "data breach" aan de betrokkene), 35 (gegevensbeschermingseffectbeoordeling of "DPIA") en 36 (raadplegingsplicht bij residueel hoog risico) GDPR.

22. Dit impliceert ook dat op de (Vlaamse) overheid een plicht rust om een specifiek continu risicobeheersingssysteem in de energiemarkt voldoende reglementair te ondersteunen voor 25 mei 2018, in plaats van elke (nieuwe) marktpartij zijn eigen risicobeoordelingsmodel te laten ontwikkelen, met rechtsonzekerheid tot gevolg, en risico's zoals een gebrek aan neutraliteit (verschillende weging van risico's) en substantieel verschil van dergelijke private modellen van marktactoren. Dit is dringend, gezien deze "risk based approach" operationeel dient te zijn tegen 25 mei 2018 (datum waarop de GDPR van toepassing wordt). De Commissie acht het derhalve positief dat de conceptnota uitdrukkelijk bepaalt³¹ dat er uniforme voorwaarden voor een continu risicobeheersingssysteem zullen worden uitgewerkt.

4. Beveiligingsrisico's en concrete waarborgen qua toegangsbeheer

23. De verhoogde digitalisering van de gebruiksgegevens brengt een verhoogd veiligheidsrisico met zich mee. Een recent gegevenslek bij de Nederlandse distributienetbeheerder "Netbeheer

---

²⁹ Zie de overwegingen 76, 77 en de artikelen 32, 33 en 34.

³⁰ Zogenaamde "inbreuk in verband met persoonsgegevens"

³¹ Pagina 13 van de conceptnota.

Nederland³² waarbij 2 miljoen huishoudens betrokken waren toont aan dat het onrechtmatig gebruik van gegevens een reëel risico is.

24. Er bestaat steeds een risico dat werknemers of derden onrechtmatige toegang zouden wensen te verkrijgen tot de slimme metergegevens. Het lijkt positief dat de Conceptnota stelt dat een meldplicht voor beveiligingsinbreuken in de energiemarkt zal opgezet worden³³. De GDPR voorziet dit evenwel reeds als plicht, en conformiteit met de artikelen 33 en 34 GDPR is bovenal geboden, vooraleer men overweegt om een sectorale meldplicht te installeren.

25. De Vlaamse steden en gemeenten beschikken over een decretale basis om deze gegevens *in concrete dossiers* en met een rechtsgrondslag op te vragen voor het uitvoeren van taken van algemeen belang. Het betreft (onder meer) Vlaamse decreten met analoge, zij het vrij vage bepalingen zoals inzake het grond- en pandenbeleid³⁴ en inzake provincie- en gemeentebelastingen³⁵. Een Vlaamse audit³⁶ wees uit dat op Vlaams niveau toch onduidelijkheid bestaat over de vraag welke dienst nu precies volgens welke (machtigings)procedure³⁷ verbruiksgegevens kan opvragen.

26. Dergelijke algemene en vage decretale onderzoeksbepalingen dienen te worden verduidelijkt. Op de website van de bevoegde energie-regulator zou, na overleg met de Vlaamse toezichtscommissie, een overzicht kunnen worden gegeven van toegangsgerechtigden en relevante wettelijke basissen en toegangsprocedures- en –voorwaarden voor de diverse actoren.

27. De voormelde onderzoeksbevoegdheden bevatten ook geen waarborgen en dienen ook in het licht van artikel 22 Grondwet te worden herbekeken, teneinde alsnog de vereiste waarborgen in de decreten in te bouwen. Dit opdat men de onderzoeksbevoegdheden op proportionele, niet arbitraire en veilige wijze zou toepassen ten aanzien van het toegenomen inzicht in de persoonlijke levenssfeer die slimme meters bieden.

---

³² RTLnieuws, Autoriteit Persoonsgegevens: Data energieleveranciers was niet goed beveiligd, 13 september 2016, <http://www.rtlnieuws.nl/nederland/autoriteit-persoonsgegevens-data-energieleveranciers-was-niet-goed-beveiligd>; Informatiebeveiliging, Grootste datalek energiecontracten ooit in Nederland, 14 september 2016, <https://informatiebeveiliging.nl/nieuws/grootste-datalek-energiecontracten-ooit-in-nederland/>

³³ Pagina 13 van de Conceptnota.

³⁴ Artikel 2.2.6 § 7 van het Decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandbeleid. Dit artikel (die de mogelijkheid bevat om een leegstandsregister bij te houden) bevat een bepaling die een “onderzoeks- controle en vaststellingsbevoegdheid” geeft aan het college van burgemeester en schepenen met de opsporing van leegstaande gebouwen en woningen belaste personeelsleden. Deze bevoegdheid is analoog als deze vermeld in artikel 6 van het decreet van 30 mei 2008 betreffende de vestiging, de invordering en de geschillenprocedure van provincie- en gemeentebelastingen, B.S. 4 juli 2008.

³⁵ Artikel 6 decreet van 30 mei 2008 betreffende de vestiging, de invordering en de geschillenprocedure van provincie- en gemeentebelastingen, B.S., 4 juli 2008.

³⁶ Zie het rapport van Audit Vlaanderen waar op pagina 69 wordt verwezen naar de verbruiksgegevens van water en energie, http://www.auditvlaanderen.be/sites/default/files/atoms/files/Globaal_rapport_thema_audit_gemeentelijke_belastingen_en_tributies.pdf

³⁷ In het bijzonder heerst er in de praktijk bij sommigen nog onduidelijkheid welke gegevensstromen al dan niet dienen te worden gemachtigd door de Vlaamse Toezichtscommissie. In de mate dat de betrokken verantwoordelijke voor de verwerking kan worden beschouwd als een instantie in de zin van artikel 2,7° en artikel 8 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer en er sprake is van een (systematische en georganiseerde) elektronische mededeling van persoonsgegevens, zal een machtiging vereist zijn van de Vlaamse toezichtcommissie.

28. Elke onzekerheid over de legitimiteit van bepaalde vormen van toegang is een potentieel beveiligingsrisico, en dient door de Vlaamse reglementering tijdig te worden erkend en aangepakt. In lijn met het advies van de VREG³⁸ wenst de Commissie derhalve dat meer aandacht wordt gegeven aan het uitwerken van een centraal toegangsbeheer op basis van het Energiedecreet, met afdoende waarborgen.

5. Rol van de “databeheerder” en Trusted Third Party (“TTP”)

29. De Conceptnota voert de rol van de “databeheerder in”. Net zoals de VREG³⁹ merkt dat Commissie op dat voor het concept van “databeheerder” geen enkele definitie bestaat onder de WVP en de GDPR. In het licht van de WVP en GDPR is het van belang om de verantwoordelijke voor de respectievelijke verwerking (het centrale platform) aan te duiden in de Vlaamse reglementering (artikel 4. 7) GDPR). Bij gebrek hieraan bestaat het risico dat de verantwoordelijkheden niet duidelijk kunnen worden toegewezen, en de betrokkenen niet weten tot wie ze zich dienen te wenden voor het uitoefenen van hun rechten.

30. De Commissie stelt vast dat de conceptnota de notie van “trusted third party (“TTP”) hanteert. Er wordt ook gesteld *“Vergelijkbaar met de Wet tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, zal ook voor energiedata een regelgevende omkadering worden opgemaakt dat onder andere zal vastleggen welke gegevens worden opgenomen, hoe ze worden bijgewerkt en bewaard, hoe lang ze worden bewaard, wie ze moet beheren en wie ze mag gebruiken (...).”*

31. De Commissie lichtte de notie van TTP toe in aan aanbeveling van 31 maart 2010⁴⁰. Uit randnummer 17 van deze aanbeveling blijken een aantal voorwaarden om te kunnen spreken van een TTP.

32. Het gereguleerd zijn van de activiteiten van distributienetbeheerders betekent niet automatisch dat zij in hun werking afdoende zelfstandig een neutraal en centraal beheer van persoonsgegevens kunnen verzekeren. Risico’s zoals de mogelijke externe participatie van derden in een distributienetbeheerder en/of argumenten pro beursgang van distributienetbeheerders, zijn indicaties die op gespannen voet kunnen staan met de nood aan zelfstandigheid en de onafhankelijkheid van de verwerking van persoonsgegevens.

---

³⁸ VREG, Advies ADV-2017-02 van 6 april 2017 met betrekking tot de conceptnota digitale meters, punt 2.9 alinea 8, <http://www.vreg.be/nl/document/adv-2017-02>

³⁹ VREG, advies ADV-2017-02 van 6 april 2017 met betrekking tot de conceptnota digitale meters, punt 2.9, alinea 7, <http://www.vreg.be/nl/document/adv-2017-02>

⁴⁰ Aanbeveling 02/2010 van 31 maart 2010 omtrent de privacybeschermende rol van Trusted Third Parties (TTP) bij gegevensuitwisseling, gepubliceerd op https://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_02_2010_0.pdf

33. Of er nu een instantie wordt aangeduid als TTP of niet, is derhalve op zich geen waarborg qua dataprotectie, noch een absolute conditio sine qua non die in elke situatie vereist is om de slimme metergegevens afdoende te beschermen.

34. Wel is van belang voor de GDPR⁴¹ dat er een centraal dataprotectiebeleid is waarbij passende waarborgen worden opgezet voor verwerkingen met een hoog risico voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, zoals

- Het voorzien van proportionaliteitsgaranties gekoppeld aan de functionaliteiten zoals “small cells risicoanalyse”⁴² en vermijden van data-export zonder afdoende aggregatie van de data naargelang de functionaliteit,
- potentieel data-opslag en data-analyse door derden die gevestigd zijn in landen zonder een passend niveau van gegevensbescherming (bvb bij opslag in de cloud)⁴³;
- data-export naar partijen die financiële belangen kunnen hebben bij het verkopen van (zogenaamd anonieme) open data of data-analyseoplossingen.

35. De Commissie is dus van oordeel dat, indien de optie van een TTP wordt genomen, de invulling van het concept van TTP op het gebied van gegevensbescherming geen “lege doos” mag zijn waarvan de appreciatie volledig wordt overlaten aan de distributienetbeheerders.

36. Het Energiedecreet kan een regeling opzetten naar analogie met de reglementering van authentieke bronnen (bijvoorbeeld de wet op het rijksregister⁴⁴), en met een “open data” luik⁴⁵ voor geanonimiseerde gegevens (statistieken). Directe commercialisering van persoonsgegevens (en hiermee de financiering van de dienst van de TTP) vanuit de centrale energiedatawarehouse staat haaks op het TTP concept en dient uitgesloten te worden. Waar opportuun kunnen aanvullende gegevensstromen worden onderworpen aan de vereiste van een voorafgaande machtiging door de Vlaamse toezichtscommissie.

6. Nood aan verhoogde zeggenschap door de betrokkene (“Customer empowerment”) via bijkomende transparantie van complexe, ondoorzichtige

---

⁴¹ De artikelen 32 tot en met 36 GDPR leggen in functie van de risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokken personen ook bijkomende plichten op in de vorm van afdoende beveiliging, gegevensbeschermingseffectbeoordeling, de melding van beveiligingsrisico's en de raadpleging van de commissie in geval van hoge residuele risico's

⁴² Zie aanbevelingen nrs. 5 en 7 van het voormelde big data rapport van de Commissie.

⁴³ Zie de mediaberichten van september 2016 aangaande mogelijkheid van participatie door een Chinees staatsbedrijf in EANDIS, en pagina 15 van VREG, advies van 8 april 2015 met betrekking tot een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft het plaatsen van slimme meters, gepubliceerd op http://www.vreg.be/sites/default/files/document/adv-2015-03_ontwerp_van_besluit_uitrol_slimme_meters.pdf

⁴⁴ Wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, B.S., 21 april 1984.

⁴⁵ P 14 punt d. van de conceptnota verwijst naar “geanonimiseerde open energiedata”.

verwerkingen, en verduidelijking van de Vlaamse reglementering inzake onderzoekshandelingen

37. De mogelijke geautomatiseerde verwerkingen van persoonsgegevens in verband met het energie- en waterverbruik aan de hand van de slimme meters nemen toe, net als het mogelijke inzicht in de persoonlijke levenssfeer (inzage in het gedrag van de betrokkene) . De Commissie wees in haar "big data" rapport reeds op dat verwerkingen steeds vaker worden gekenmerkt door ondoorzichtigheid ("opacity")⁴⁶, waardoor de betrokkene in een situatie belandt waar het door de "zwarte doos situatie" onmogelijk is om "met kennis van zaken" toe te stemmen met de verwerking van zijn persoonsgegevens in de zin van artikel 1 § 8 WVP en de GDPR.

38. De Commissie treedt derhalve voluit het standpunt bij de VREG⁴⁷ bij dat moet worden gestreefd naar meer zeggenschap van de betrokkene ("customer empowerment") door aanvullende transparantie van de (verwerking van) persoonsgegevens. Transparantie over de gebruiksdoelstellingen van de slimmetergegevens, en de (al dan niet hoge) risicograad van bepaalde toepassingen voor de betrokkene via transparantie aangaande de gegevensbeschermingseffectbeoordeling of "DPIA" , strookt ook met de relevante transparantieaanbevelingen die de Commissie recent publiceerde op haar website aangaande complexe verwerkingen zoals profilering, data mining en "big data"⁴⁸.

39. Het is ook essentieel dat er transparantie is in de (Vlaamse) wetgeving indien de overheid de gegevens wenst te gebruiken als onderzoeksmaatregel in de strijd tegen bepaalde vormen van fraude, leegstand,... (zie randnummer 25 hiervoor).

7. vrije wilsuiting van de betrokkene / een plaatsingsplicht impliceert geen aanvaardingsplicht van alle (commerciële) functionaliteiten van de slimmer meter

40. De conceptnota hanteert het uitgangspunt dat "*de gebruiker de eigenaar en beheerder van zijn meetdata is en hij ook bepaalt welke data (en de frequentie van aanlevering) aan welke partij wordt geleverd*"⁴⁹.

---

⁴⁶ BURRELL, Jenna, How the machine 'thinks': Understanding opacity in machine learning algorithms, January 2016, <http://bds.sagepub.com/content/3/1/2053951715622512>; pagina 8 (challenge 2) van Executive Office of the President, Big Data : A Report on Algorithmic Systems, Opportunity, and Civil Rights, Ma 2016, gepubliceerd op https://www.whitehouse.gov/sites/default/files/microsites/ostp/2016_0504_data_discrimination.pdf.

⁴⁷ VREG, advies ADV-2017-02 van 6 april 2017 met betrekking tot de conceptnota digitale meters, punt 2.9, alinea 3, <http://www.vreg.be/nl/document/adv-2017-02>

⁴⁸ Zie punt L. van CBPL, Big Data Rapport, 22 Februari 2017, <https://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/Big%20Data%20voor%20MindMap%2022-02-17%20nl.pdf>

⁴⁹ Pagina 9 van de conceptnota.

41. Bij het toepassen van de toestemming als basis voor de legitimiteit van de verwerkingen (bepaalde functionaliteiten) dient men een duidelijk onderscheid te maken tussen de toestemming met de plaatsing van een meter en de toestemming met bepaalde gebruiksdoeleinden.

42. Vandaag kan niet elke betrokkene a priori worden verplicht om een slimme meter te laten plaatsen⁵⁰. De evolutie die in de Conceptnota wordt uitgetekend is naar een algemene plaatsingsplicht (zie randnummer 13 hiervoor).

43. Het dient in de situatie van geleidelijke overgang van vrijwillige plaatsing naar een algemene plaatsingsplicht ook uitdrukkelijk te worden uitgesloten dat de dienst zou kunnen worden geweigerd indien de betrokkene geen toestemming zou geven (in de zin van de GDPR) met bepaalde (commerciële) functionaliteiten. Duidelijker gezegd : een plaatsingsplicht impliceert geen aanvaardingsplicht van alle (commerciële) functionaliteiten van de slimme meter (zie de beginselen van "privacy by design" en "privacy by default" in de GDPR).

44. De WVP en GDPR bevatten diverse vereisten die maken dat er vaak geen sprake zal zijn van toestemming, zelfs al is dit eenzijdig in de contracten opgenomen. Ten eerste hanteren de WVP (en in versterkte mate de) GDPR⁵¹ een zeer strikte definitie van toestemming. Er is ook geen toestemming mogelijk als er een "duidelijk onevenwicht" is tussen de partijen, zoals tussen een datasubject en een overheid. Een distributienetbeheerder zou kunnen worden beschouwd als overheid gelet op het gereguleerd karakter van haar taken, en de aard van de taak die de Vlaamse regering haar in het algemeen belang wenst op te dragen, zoals fraudebestrijding) (overweging 43 GDPR). De GDPR vereist verder een "toestemming met kennis van zaken", hetgeen niet het geval is wanneer een commerciële dienstenleverancier de slimme metergegevens verwerkt met behulp van ondoorzichtige algoritmes, profilering en/of data analyses waarvan de concrete impact voor de betrokkene niet afdoende duidelijk is zonder bijkomende transparantie en informatie (overweging 42 GDPR)

45. Het uitgangspunt van "vrije wilsbeschikking" in de Conceptnota houdt tenslotte onvoldoende rekening met de aard van de nieuwe producten en diensten die met behulp van de slimme meters zullen worden uitgerold, die nieuwe geautomatiseerde verwerkingen van persoonsgegevens zullen inhouden die minder doorzichtig zijn voor de betrokkene. Verantwoordelijken in sectoren die reeds veel nieuwe geautomatiseerde verwerkingen van persoonsgegevens beheren (financiën, telecom, sociale media, en media...) verwijzen vandaag in hun algemene voorwaarden naar het feit dat profielen kunnen worden verwerkt en data mining verricht (met behulp van statistieken of algoritmes), maar wat dit concreet betekent is vaak totaal onduidelijk.

---

⁵⁰ <http://www.vreg.be/nl/mag-ik-de-plaatsing-van-de-slimme-meter-weigeren>

⁵¹ Zie overweging 75 van de GDPR

46. Minstens dient ook meer aandacht te gaan naar het stimuleren van het informeren van de betrokkenen op begrijpelijke wijze, bijvoorbeeld via een sectorale gedragscode, zoals voorzien door artikel 40 GDPR. De Conceptnota voorziet alvast deze mogelijkheid voor de submeters. Naar buitenlands voorbeeld⁵² zou ook een privacychecklist kunnen worden toegepast, aan de hand waarvan de kwaliteit van de informatieverschaffing kan worden beoordeeld door de betrokkenen en de verantwoordelijken.

8. Concrete uitwerking van de dataproctierechten van de betrokkenen tav slimme metergegevens : meer dan enkel toegang tot de eigen verbruiksgegevens

47. Toegang van de betrokkene tot de eigen verbruiksgegevens is reeds vermeld in de conceptnota⁵³. Toepassing van de rechten van toegang en verbetering op de (ruimere notie van) het persoonsprofiel, en de overige elementen in verband met data mining (sleutel informatie zoals het gekozen model, de geselecteerde gegevens en doelstelling van de analyses,...), is echter een kwestie die verder toelichting behoeft in de reglementering (bvb indien data mining wordt verricht aan de hand van de slimmetergegevens teneinde fraude te bestrijden).

48. Indien de doelstelling van een hoog beschermingsniveau wordt nagestreefd dan is het van belang dat meer aandacht gaat naar de concrete toepassing (en scope) van rechten van toegang en verbetering van de betrokkenen (artikelen 10 en 12 WVP)⁵⁴ tot de andere elementen dan de eigen verbruiksgegevens. De Commissie wijst wat dat betreft naar haar voormeld big data rapport, waar zij toegang tot de basiselementen of sleutel informatie bij big data analyses aanbeveelt.

49. Waar uitzonderingen op de rechten van toegang of verbetering nodig zijn (bvb om een efficiënte bestrijding van energiefraude te waarborgen), dienen deze expliciet bij wet te worden voorzien en gekoppeld aan beperkingen in de tijd en procedurele garanties voor de betrokkenen.

---

⁵² Zie <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/sites/default/files/downloads/med/privacychecklist-slimme-meters.pdf>

⁵³ Pagina 8 van de conceptnota stelt "de consument moet de verzamelde gegevens kunnen consulteren en indien nodig kunnen laten verbeteren"

⁵⁴ Zie de verwijzing van de VREG naar deze rechten in VREG, Mededeling van de VREG van 1 oktober 2012, met betrekking tot de testen (proefproject) die uitgevoerd worden met slimme meters, met een focus op data veiligheid & privacy, http://www.vreg.be/sites/default/files/mededelingen/mededeling_slimme_meters.pdf

OM DEZE REDENEN

de Commissie,

Stelt vast dat de conceptnota aandacht schenkt aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Wijst in dit advies op de nood aan een wijziging van het Energiedecreet en de diverse bepalingen in Vlaamse decreten die vaststellings-en opsporingshandelingen voorzien ten aanzien van verbruiksgegevens. Essentiële elementen en beginselen aangehaald in de randnummers 12 (categorieën verwerkte gegevens en gebruiksdoeleinden), 14 (plaatsingsplicht en zeggenschap over de eigen persoonsgegevens), 34 en 36 (waarborgen bij dataexport naar derden toe waaronder data mining, onderzoeksbevoegdheden) en 38 (aanvullende transparantie), dienen expliciet te worden vermeld in de Vlaamse decreten in plaats van te worden overgelaten aan de Vlaamse regering.

Ook moet in het Energiedecreet meer aandacht gaan naar de vereiste van conformiteit met de GDPR. De GDPR impliceert verhoogde zeggenschap en bescherming van de betrokkene over zijn eigen gegevens door aanvullende transparantie van de gebruiksdoeleinden en de corresponderende risicograad (publicatie van de DPIA). De uitzonderingen op dit beginsel dienen te worden verduidelijkt. Dit betekent het verduidelijken van de waarborgen bij toepassing van onderzoeksbevoegdheden van overheden tot de slimmetergegevens onder de bestaande Vlaamse decreten (randnummers 37 en 38).

De Commissie wenst ook meer aandacht voor een centraal privacybeleid en toegangsbeheer (randnummer 28).

De Commissie behoudt zich het recht voor om verdere evaluaties en/of acties te verrichten, wanneer zij zulks noodzakelijk acht. Uiteraard zal zij zich bij wijze van advies ook uitspreken over de te wijzigen bepalingen van het Energiedecreet, alsook over de ontwerpen van besluit van de regering ter zake.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Willem Debeuckelaere

Bijlage 1

overzicht van een aantal relevante basissen voor rechtmatigheid van de verwerkingen

- a) *“de betrokkene heeft toestemming gegeven voor de verwerking van zijn persoonsgegevens voor een of meer specifieke doeleinden”;*

Voor de nieuwe functionaliteiten (waaronder de promotie van nieuwe energiediensten en commerciële profilering⁵⁵) zal men in de praktijk vooral de toestemming willen gebruiken. De conceptnota gaat uit van de “expliciete, geïnformeerde toestemming” van de “afnemer / (eind)consument”⁵⁶ om een aantal verwerkingen te legitimeren, zoals “toestemming van de afnemer het delen van persoonsgegevens met commerciële partijen voor het aanbieden van “nieuwe” producten en diensten”.

De GDPR is evenwel veel strenger dan het vereisen van een “expliciete en geïnformeerde toestemming”. Toestemming zal bovendien vaak niet mogelijk en dus geen echte waarborg zijn gelet op de ondoorzichtigheid van de verwerkingen (big data toepassingen en/of gebruik van profilering, algoritmes,... waar geen sprake is van toestemming “met kennis van zake”)

- b) *“de verwerking is noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is, of om op verzoek van de betrokkene vóór de sluiting van een overeenkomst maatregelen te nemen”;*

Bestaande basisfunctionaliteiten (“klassieke klantenbeheer” voor het leveren en de facturatie van energie) zullen onder deze categorie vallen.

- c) *“de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust”;*

(...)

- e) *“de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen”;*

---

⁵⁵ Zie de definitie van profilering in artikel 4 4° GDPR : “elke vorm van geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens waarbij aan de hand van persoonsgegevens bepaalde persoonlijke aspecten van een natuurlijke persoon worden geëvalueerd, met name met de bedoeling zijn beroepsprestaties, economische situatie, gezondheid, persoonlijke voorkeuren, interesses, betrouwbaarheid, gedrag, locatie of verplaatsingen te analyseren of te voorspellen;”

⁵⁶ pagina's 7, 8, 9, 13 en 16 van de conceptnota

Uit de GDPR⁵⁷ en artikel 8 EVRM volgt dat er voor functionaliteiten in het “algemeen belang” (zoals de aanpak van sociale fraude of energiefraude) een voldoende duidelijke en gemotiveerde rechtsbasis voorhanden dient te zijn op Europees, federaal of Vlaams vlak.

Functionaliteiten in het algemeen belang (het zorgen voor een efficiënt netbeheer) staan onder meer vermeld in de Europese Richtlijnen 2009/72/EG en 2009/73/EG.

f) de verwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder wegen dan die belangen, met name wanneer de betrokkene een kind is.

De overweging 75 van de GDPR bevat zes mogelijke gevolgen (risicoklassen), waarbij de verwerking van slimme metergegevens vallen in twee verschillende klassen : persoonlijke profilering en de verwerking van een grote hoeveelheid persoonsgegevens en gevolgen voor een groot aantal betrokkenen”

Gelet op het feit dat de verwerking van slimme metergegevens volgens de risicocriteria van de GDPR een bijzonder risico inhoudt voor de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene, zal deze laatste rechtsbasis onder artikel 6 GDPR met grote zorgvuldigheid moeten worden onderbouwd.

Zie dienaangaande ook punt J. van het big data rapport⁵⁸ van de Commissie.

---

⁵⁷ Zie overweging 45 van de GDPR :

⁵⁸ <https://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/Big%20Data%20voor%20MindMap%202022-02-17%20nl.pdf>